BALADA DESPRE IUBIREA NEFERICITĂ A DOMNIȘOAREI ELENA SUDITU - de Teodor Mazilu

Domnișoara Elena Suditu e tristă. E a treia zi de când își bea sinură Bodocul: nici astăzi logodnicul n-a venit la centrul de ape minerale să-și îngrijească gastrita.

E o dimineață rece de toamnă. La centrul de ape minerale din Cișmigiu nu se află decât două femei în vârstă, pe care domnișoara Elena Suditu le cunoaște din vedere - una suferă de gastrită și bea Bodoc, cealaltă suferă de ficat și bea Hebe. Deși le cunoaște numai din vedere, domnișoara Elena Suditu e ispitită să le mărturisească durerea care-i apasă sufletul. Cu cea mai mare plăcere și-ar mărturisi durerea oricui.Dornică de confesiuni, face câțiva pași înainte, dar cele două femei discută prea aprins între ele; așa că domnișoara Suditu se retrage speriată. Tot ce poate face domnișoara Elena Suditu în situația asta complicată e să tragă cu urechea. Divergențele dintre cele două femei, așa puține și neînsemnate cum sunt, îi mai îndulcesc sufletul.

Bolnava de gastrită nu-i de acord cu verușoară-sa ”Ligia e întotdeauna cu o dragoste în urmă”, în schimg bolnava de ficat e supărată pe vecina ei de bloc, care și-a mâncat trusoul cu un responsabil de depozit, om care nu merită sacrificiul.

Când era cu logodnicul, doamnele o salutau cu mult respect; odată au întrebat-o chiar și cât e ceasul. Elena Suditu își amintește și astăzi după atâta vreme cu câtă căldură și delicatețe a fost întrebată: ”Sunteți atât de amabilă să-mi spuneți cât aveți ora ?”.

Fără logodnic, domnișoara Elena Suditu are complexe de inferioritate, se simte jugnită și subapreciată.

Cererea de reangajare la cooperitiva ”Prestarea” îi amintea că totul s-a sfârșit.

S-au cunoscut în ”Săptămâna crucii roșii” la centrul de ape minerale - și mai precis - la ghișeul unde se vinde Bodoc și Slănic.

Blestemata, netrebnica gastrită o silea să revadă locurile care i-au fost odată atât de dragi. Domnișoara Elena Suditu se afla acum în fața aceluiași ghișeu cu ape minerale. Vânzătorul, același vânzător de la începutul idilei o vede bându-și paharul de Bodoc și-o privește cu dulce îngândurare și respectuoasă înțelegere; îmțelege că fata suferă. Parcă o servește și mai politicos ca oricând...

Cu un zâmbet bun, ospătarul îi întinde paharul cu apă binefăcătoare. Fără să vrea, ospătarul îi pune o întrebare care, deși bine intenționată, nu face decât să-i zgândăre și mai mult durerea.

- Domnul s-a vindecat de gastrită ?

- Probabil...- răspunde domnișoara Elena Suditu, stăpânindu-și cu greu emoția. Probabil...

În ziua în care-l cunoscuse domnișoara venise ceva mai târziu la centrul de apă minerală; participase la repetițiile de dansuri naționale în vederea fazei a doua a concursului. Era extrem de obosită, nu voia decât să-și bea apa și să meargă acasă, să mai citească o carte de o reală valoare artistică și educativă.

De la bun început domnișoara Elena Suditu observă că ”el” e îmbrăcat într-un costum gri-petrol de stofă fină ”de la pachet”, că are o cravată argintie, aproape albă, și o cămașă cu butoni de aur. Îi plăcuse aerul distrat cu care-și scosese portvizitul, cât și durerea pe care o deslușise imediat în ochii lui mici și verzi.

O doamnă cu un copil trecu în gața lui; el îi sărută mâna amabil dar nu insinuant și îi dădu cu o voce plictisită numărul lui de telefon. probabil numărul lui de telefon de acasă...Domnișoara Elena Suditu înțelese că bărbatul acesta brunet, cu părul cârlionțat, care-și bea paharul cu apa minerală zâmbind ironic și îndepărtat, avea o bogată experiență de viață. ”Omul ăsta nu poate avea decât intenții serioase” - își spuse domnișoara Elena Suditu. N-avea de fapt nici un motiv să tragă asemenea concluzii definitive, dar la domnișoara Elena Suditu concluziile definitive veneau periodic, fără nici un motiv, așa cum după iarnă vine primăvară.

Domnișoara Elena Suditu își pregătise de multă vreme un surâs fermecător. Surâsul cu pricina era o creație colectivă, contribuise puțin maică-sa, femeie bătrână și suferindă, dar care evea experiența ei. Zile întregi aruncase în dreapta și în stânga fără nici un rezultat zâmbetul ei fermecător.De data aceasta norocul îi surâse:

- Am dus-o greu...- se văieta domnișoara Elena Suditu, jucându-se cu cârlionții iubitului...- la noi acasă n-am avut femeie de serviciu.

Ca toate fetele nemăritate și trecută de ”vârsta nebuniilor”, domnișoara Elena Suditu avea despre viață idei foarte clare.

Viața e grea. Fiecare lucrușor pe care-l pui pe tine costă bani. Fiecare ban contează...Ce, dacă n-ai cinci bani nu te dă jos încasatorul ?

Domnișoara Suditu descoperi cu groază că iubitul ei are ceafa prea groasă.

Iubitul simți unde anume își pironiște femeia privirea și încercă să-i alunge îndoiala.

- Nu te lua după faptul că am ceafa groasă, sunt un om foarte bun...De multe ori un fizic plăcut ascunde un caracter josnic...

- Dacă o să avem vreodată o femeie de serviciu, aș vrea să fie unguroaică. Sunt femei foarte harnice, unguroaicele...

- Asta e adevărat...- admise Ovazihian.

- Dar oricât ar fi de harnică servitoarea, dacă n-o ții din scurt, tot te fură.

După câteva zile, iubitul o invită la el acasă. Domnișoara Elena Suditu știa de ce o cheamă, dar nici prin gând nu-i trecu să-l refuze. ”Dacă nu mă duc, nu mă ia de nevastă”.

Dar Elena Suditu în drum spre țelul final mai avea întotdeauna și altceva de făcut.

De aceea îi șopti logodnicului:

- Vin...numai să dau un telefon la o colegă.

De la acest răspuns, în sufletul iubitului începu să-și facă loc îndoiala. Cumințenia fetei îl îngrozise, cum atâtea lucruri îl îngroziseră în viață. Ar fi preferat ca fata să facă mofturi, să protesteze, măcar de formă. Răposata lui soție îi cedase doar atât de greu...

- Fă-te lejeră...- o rugă Ovazihian îndată ce intrară în casă.

- Într-o secundă...- consimți dumnișoara Elena Suditu, temându-se să nu întârzie cumva. Înfricoșată, domnișoara Elena Suditu se scuza tot timpul. Într-o fracțiune de secundă sunt gata.

Vedea cum se dezbrăca meticulos, cum își aranja fiecare lucrușor, să nu se mototolească. Căci fiecare lucrușor contează...Căci fiecare ban contează...O, dacă n-ai cinci bani, nu te dă jos din tramvai ?...auzea el din nou pledoaria domnișoarei Elena Suditu.

- Adu-mi scaunul unde să-mi pun fusta, azi am călcat-o.

- Mai repede....- strigă enervat domnul Ovazihian.

Brusc, domnișoara Elena Suditu se lăsă răpită de alt miracol.

- Uită-te și tu ce bine stă fusta pe scăunel.

Dezbrăcată, apropierea fizică n-o preocupa, tot ce-o preocupa erau consecințele apropierii. Dacă se mărită cu el, o să demisioneze de la serviciu, or să crape toate fetele de ciudă, o să se facă și ea cucoană, o să fie și ea ironică cu vecinele de bloc, o să-și ia servitoare - o unguroaică. Cu gândul la vecinele de bloc și la viitorul comfort - absolut tot comfortul - domnișoara Elena Suditu uită să-și întindă brațele drăgăstos.

Domnul Ovazihian se dă jos din pat și-și aprinde o țigară, profund nemulțumit și pe deplin edificat.

- Nu prea ești nebunatică. Răposata mea soție se cățăra pe pereți...

- Am să fiu..îi promise domnișoara Elena Suditu.

- Nici subtext n-ai, fetițo...

- Am să am și subtext...îi promise domnișoara Elena Suditu, strângându-și cu răbdare lucrușoarele.

Domnișoara Elena Suditu se și vedea nevastă de negustor particular, lăfăindu-se într-o locuință impunătoare, sculându-se la zece dimineața, făcând scandal dacă ceaiul e prea dulce sau șunca nu tocmai frumos tăiată felioare - felioare, căci așa trebuie tăiată șunca, felioare-felioare. O să aibă o femeie de serviciu, o s-o țină din scurt. Dacă nu le ții din scurt, te fură...O, ce scandal o să mai facă ! ”Toanto...așa se șterge praful ?”

A doua zi, sigură de capacitatea ei de a suci capul bărbaților, domnișoara Suditu demisionă din câmpul muncii.

- Mai gândește-te fetițo...- o sfătui bătrânește contabilul șef înainte de a-i semna lichidarea.

- Am întors eu lucrurile pe toate fețele - răspunse țanțoșă domnișoara Suditu.

A doua zi își căută iubitul acasă.

- Ai de băut ceva tare ?...întrebă domnișoara Elena Suditu îndată ce deschise ușa casei.

- Ce-i cu tine ?

- Vreau să beau...

Domnul Ovazihian o privește încântat: așa da...

- Drăcoaico...

Domnul Ovazihian aduse într-adevăr o băutură tare, coniac grecesc. Domnișoara Suditu bea pe nerăsuflate două pahare, băutura tare îi face rău, dar gândul că după căsătorie o să aibă o servitoare căreia să-i poată spune ”toanto, așa se șterge praful ”, îi dădu curaj.

Dar, împotriva planurilor îndelung chibzuite, domnișoara Elena Suditu se dezbrăcă din nou meticulos, puse deoparte fiecare lucrușor, să nu se șifoneze. ”A ! - se îngălbeni domnișoara Elena Suditu - și-am vrut să le arunc cât colo, cu o mișcare neglijentă ”...

- Ce faci, nebuno ? Ce faci ?

”Fiecare ban contează !” își aminti cu o stranie duioșie domnișoara Suditu.

”N-o iubesc” - hotărî logodnicul, foarte fericit de această concluzie. Atât de mare fu această fericire, încât o conduse până acasă și îi sărută mâna la despărțire. Pe deplin edificat, de atunci logodnicul n-o mai căută.

Părăsită, domnișoara Elena Suditu își bea singură Bodocul la centrul de apă minerală din Cișmigiu.

E hotărâtă să-și schimbe felul de a privi viața. O să se căsătorească cu un cooperator. De ce să se creadă ea mai cu moț ? Sunt și printre cooperatori oameni plăcuți, dornici să-și întemeieze un cămin. O să se reangajeze, o să muncească iarăși. O să-și cumpere mobilă în rate, în definitiv e tânără, frumușică și sănătoasă...Ce nevoie are ea, om tânăr, de servitoare ? Și de ce să-i spună servitoarei ”toantă ”? Nu-i și ea suflet ? Suntem cu toții oameni...

Are în buzunarul de la pardesiu cererea de reangajare ca dactilografă la cooperativa ”Prestarea”. Nu e încă hotărâtă să se reîmtoarcă la serviciu, mai așteaptă o zi - două....

...Dacă totuși mă iubește ?

...E toamnă. Domnișoara Elena Suditu o tristă. E a treia zi când își bea singură Bodocul: nici astăzi logodnicul n-a venit la centrul de ape mirerale să-și îngrijească gastrita....